

Onderwerp: **Scherpenzeel: bestuurlijke organisatie**
Behoort bij: **Gesprek met gemeentebestuur Scherpenzeel dd. 6 oktober 2011**
Aan: **Gedeputeerde Markink**
Van: **[REDACTED] (BOAB)**
Datum: **6 oktober 2011**

1. Inleiding

Op donderdag 6 oktober heeft u een gesprek met het college van B&W van de gemeente Scherpenzeel. Deze annotatie is bedoeld ter voorbereiding op uw gesprek. Ambtelijk is er 22 september een vooroverleg geweest met gemeentesecretaris [REDACTED].

2. Gesprekspartners

Burgemeester

Gemeentesecretaris
V.J.M. van Arkel

Wethouder
E. van de Glind

Wethouder
H.J.C. Vreeswijk
portefeuillehouder Fusie

3. Korte beschrijving gemeente

Scherpenzeel is een dorp en gemeente in de Gelderse Vallei met 9.342 inwoners (per 1 april 2011, bron: CBS). De gemeente Scherpenzeel omvat het gelijknamige dorp en een deel van de buurtschap Moorst. De gemeente grenst aan Renswoude, Woudenberg en Barneveld.

Gemeentebelangen Scherpenzeel en de SGP vormen samen de coalitie. De gemeenteraad van Scherpenzeel telt in totaal 13 zetels: GemeenteBelangen Scherpenzeel (GBS): 4 zetels, Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP): 3 zetels, Christen-Democratisch Appèl (CDA): 2 zetels, Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD): 2 zetels; ChristenUnie (CU): 1 zetel; Democraten Scherpenzeel (DS) : 1 zetel

4. Bestuurskracht, bestuurlijke zelfstandigheid en intergemeentelijke samenwerking

Afgeketste herindeling

Minister Donner heeft in juni 2011 het wetsvoorstel tot herindeling ingetrokken. Gemeentebestuur Scherpenzeel betreurt standpunt kabinet over samenvoeging RSW omdat hiermee een unieke kans op de vorming van een krachtige landelijke gemeente in het Valleigebied met ongeveer 30.000 inwoners onbenut wordt gelaten. Provincie Gelderland heeft (onlangs) 50.000 Euro bijgedragen in de gemaakte kosten voor de herindeling.

Donner constateerde dat het wetsontwerp, dat reeds door het vorige kabinet bij de Tweede Kamer werd ingediend, niet kon rekenen op draagvlak onder de drie gemeenten omdat Renswoude zich heeft uitgesproken tegen herindeling. Ook wordt constateert dat er geen onoverkomelijke problemen ontstaan wanneer de herindeling niet doorgaat. De kwetsbaarheid van Renswoude wordt in de visie van het Kabinet afdoende opgevangen door de samenwerking met gemeente Veenendaal. (Zie verder bijlage 1)

Hoe nu verder?

In samenspraak met de gemeenteraad zal college van B&W zich beramen op de toekomstrichting van het dorp. Zie ook collegeakkoord (bijlage 2). Het bepalen van een nieuwe koers zal opnieuw tijd vergen. College werkt aan visiedocument (waarschijnlijk afgerond voor 6 oktober) tav bestuurlijke toekomst van de gemeente Scherpenzeel. Dat kent waarschijnlijk de volgende inhoud:

- uitvoeren van collegeprogramma (= inhoud) staat centraal, geen tijd verspelen aan langdurige, onzekere en dure proces van opschaling. Zo'n langlopend herindelingstaject trekt een enorme wissel op gemeentelijke organisatie (zie bijlage 3)
- Voorlopig (komende 10 jaar) kan de gemeente het bestuurlijk zelfstandig redden, mede door goed samen te werken. Ambtelijk wordt daar iets anders
- deze bestuursperiode niet werken aan nieuwe bestuurlijke fusie
- deze bestuursperiode niet werken aan 'totale' ambtelijke samenwerking zoals model Ten Boer of BEL
- deze periode samenwerkingspartners zoeken die passen bij de maatschappelijke opgave. Het zoekgebied voor samenwerkingsgebied ligt in Gelderse deel van de Regio FoodValley, regiobreed (zoals voor Wwnv en Jeugdzorg) of bij grotere gemeenten als Barneveld (milieutaken) of Ede. Het Utrechtse Veenendaal is dus bijv. niet in beeld.
- huidige samenwerking (bijv. op enkele terreinen met Leusden en Woudenberg) voortzetten

Overige samenwerking

De gemeente is lid van de nieuwe Regio FoodValley. Daarnaast werkt de gemeente (tijdelijk) samen met Leusden en Woudenberg als het gaat om P&O (o.a. HRM-beleid, aanschaf personeelinformatiesysteem) en ICT (automatisering, helpdesk). Zie ook bijlage 4.

5. Agenda

1. Opening door burgemeester Scherpenzeel
2. Schets van gedeputeerde Markink over de rolneming van de provincie tav bestuurlijke organisatie,
3. Visie Scherpenzeel over bestuurskracht nu, middellange en langetermijn. Bestuurlijke zelfstandigheid, samenwerking, etc.
4. Reflectie op het door de gemeente doorlopen proces van herindeling
5. Toelichting op andere zaken die spelen in de provincie Gelderland, met in het bijzonder gemeenten, bijvoorbeeld in zijn algemeenheid op het gebied van gemeentefinanciën.

Bijlage 1: Excerpt brief Donner ivm niet doorgaan herindeling

Het voorliggende wetsvoorstel kan rekenen op breed draagvlak van de besturen van de gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg. Daarnaast wordt de beoogde samenvoeging van de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg gesteund door provinciale staten en gedeputeerde staten van de provincies Utrecht en Gelderland. Daar staat tegenover, dat het voorliggende wetsvoorstel niet kan rekenen op enig draagvlak van het gemeentebestuur van Renswoude. Het gemeentebestuur van Renswoude is een voorstander van een intensieve samenwerkingsrelatie met de gemeente Veenendaal. Op 21 december 2010 hebben de gemeenten Renswoude en Veenendaal een samenwerkingsovereenkomst gesloten op basis waarvan de gemeente Veenendaal taken uitvoert op het gebied van gemeentelijke dienstverlening ten behoeve en in opdracht van de gemeente Renswoude.

De besturen van de gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg hebben aangegeven, dat de gemeente Renswoude onlosmakelijk deel uitmaakt van het voorliggende voorstel om te komen tot een nieuwe, landelijke gemeente in het Valleigebied. Ingeval sprake zou zijn van de situatie dat de gemeente Renswoude geen onderdeel meer uitmaakt van de beoogde samenvoeging, ontstaat er voor Scherpenzeel en Woudenberg een nieuw afwegingsmoment, zo hebben de besturen van deze gemeenten aangegeven. De gemeenten Scherpenzeel en Woudenberg willen, met andere woorden, niet zonder meer worden samengevoegd, wanneer Renswoude afvalt.

Op basis van het voorgaande constateert het kabinet dat het voorliggende wetsvoorstel - gelet op het standpunt van het gemeentebestuur van Renswoude - niet kan rekenen op draagvlak van de drie betrokken gemeentebesturen. Daarnaast stelt het kabinet vast dat de gemeentebesturen van Scherpenzeel en Woudenberg een nieuwe afweging willen maken voor de toekomst. Indien de gemeente Renswoude geen deel meer uitmaakt van de samenvoeging.

Het kabinet constateert dat er geen urgentie tot deze gemeentelijke herindeling bestaat: er ontstaan geen onoverkomelijke problemen wanneer nu geen herindeling plaatsvindt. Kwetsbaarheid van de gemeente Renswoude wordt met de samenwerking met de gemeente Veenendaal vooralsnog afdoende ondervangen. Het kabinet wil de ruimte geven aan Scherpenzeel en Woudenberg om een nieuwe afweging te maken en zal derhalve de Koningin verzoeken hem te machtigen het voorstel van wet tot samenvoeging van de gemeenten Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg (32 241) in te trekken.

Herindeling: RSW

Het college voert de besluitvorming van de gemeenteraad over de fusie van Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg na bekrachtiging door de Rijksoverheid met volle overtuiging uit. Behoud van de 3 vitale dorpskernen met hun specifieke karakter en voorzieningen is daarbij van grote betekenis.

Wij hechten groot belang aan een tijdige, zorgvuldige en adequate voorbereiding en inrichting van de nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie op basis van een gelijkwaardige samenwerking tussen de gemeenten Renswoude, Woudenberg en Scherpenzeel. Wij zetten ons actief in voor een verbetering van de bestuurlijke verhoudingen tussen de fusiepartners.

Indien RSW als gevolg van besluitvorming door het Kabinet en/of het Parlement onverhoopt niet doorgaat, oriënteert het college zich in samenspraak met de gemeenteraad op de bestuurlijke toekomst van de gemeente. De inwoners van de gemeente worden bij dit proces betrokken en actief geïnformeerd.

Wat gaan we doen?

- Als de fusie doorgaat besluiten uitvoeren en zorgen voor een tijdige adequate voorbereiding.
- Een actieve bijdrage leveren aan een positieve verstandhouding met onze fusiepartners.
- Actief betrekken van onze inwoners bij het proces van herindeling en/of toekomstperspectief.

Regionale samenwerking / FoodValley

Wij vinden het van belang om samen te werken met andere overheden. Dit maakt –zeker een kleine- gemeente sterker: kwaliteit kan worden geborgd en in de kosten kan worden bespaard. Wij zullen mogelijkheden tot samenwerking zo optimaal mogelijk benutten.

Scherpenzeel moet deelnemen aan FoodValley. Dit is een belangrijk initiatief voor de kwaliteit van de regio waarvan wij deel uit maken. Rijk en provincies focussen steeds meer op regio's. Op die manier worden gelden beschikbaar gesteld en beleid afgestemd. Wij willen hierin actief participeren, echter wel binnen financiële grenzen. Wij vinden het van belang dat de kosten voor deelname aan de regio in de greep worden gehouden en zullen kostenstijgingen niet automatisch accepteren.

Wat gaan we doen?

- Kansen voor samenwerking benutten
- Blijven participeren binnen FoodValley
- De kosten van regionale samenwerking in de greep houden.

Bijlage 3: Proces herindeling (niet doorgestaan)**2009 – 2010 - 2011**

2011-01-01	Beoogde fusiedatum nieuwe gemeente
2010	Parlementaire behandeling 2e en 1e Kamer
2009-07 tot 12	Opstellen voorstel voor een herindelingsregeling en binnen vier maanden toezenden aan de ministerraad
2009-04	Toezending herindelingsadvies aan staatssecretaris BZK
2009-04-15	PS stellen herindelingsadvies vast; heroverwegingsmoment PS
2009-04-06 2009-04-01	Behandeling in statencommissie Bestuur en Middelen
2009-03-16 2009-03-09 2009-03-05	Hoorzittingen van PS Inspreken hoorzitting statencommissie Gelderland d.d. 9 maart 2009.
2009-01 en 02	Verwerking van de ingekomen inspraakreacties door GS en daarmee een herindelingsadvies opstellen. Begin februari is het herindelingsadvies openbaar

2008

2008-12-17	Gemeenteraden maken hun zienswijze bekend aan de provincie Utrecht
2008-09-16	Gemeenten staan onder preventief toezicht
2008-09-10	Interprovinciale Commissie (IPC) stelt herindelingsontwerp vast
2008-06-30	De statencommissies bespreken de nota terugmelding eerste fase herindelingsprocedure Valleigebied
2008-02-13 + 2008-02-18	Provinciale Staten van Gelderland en Utrecht besluiten de arhi-procedure te starten per 01-03-2008

2007

2007-10-04	Gezamenlijke profielschets Woudenberg/Scherpenzeel 'Eenheid in verscheidenheid' vastgesteld als basis voor de toekomstvisie van RSW+ gemeente
2007-10-04	Aanvraag arhi-procedure bij de provincies
2007-03-29	Besluitvorming over samengaan of samenvoeging a.d.h.v. profielschets
2007-03-29	Gemeenteraad kiest voor samengaan van RSW+ gemeente
2007-01-29	Inwonersavond: presentatie profielschets RSW gemeente
2005-11-03	N.a.v. kwaliteitsmeting bestuurskracht door de provincies is besloten tot een profielschets van de RSW+ gemeente
2004-07-01	Motie aangenomen voor quick scan bestuurskracht RSW+ gemeente
2003-09-25	Gemeenteraad aanvaardt motie op gebied gemeentelijke huisvesting met verzoek tot intentieverklaring (uiterlijk 2004-11-01) voor een verregaande samenwerking dan wel samenvoeging met de gemeente Woudenberg en Renswoude.

Bijlage 4: Gemeenten willen samen op weg

07-07-2011 15:25

SCHERPENZEEL - Het afketsen van de herindeling tussen Renswoude, Scherpenzeel en Woudenberg (RSW) ligt nog vers in het geheugen, maar voorzichtig denken de gemeente Woudenberg, Scherpenzeel en Leusden alweer na over regionale samenwerking. Een eerste stap is dat dat deze drie gemeenten met ingang van 1 januari 2012 gezamenlijk een personeelsinformatie-salarissysteem willen aanschaffen. Ook wordt 'afgetast' of de afdelingen Personeel en Organisatie van de drie gemeenten kunnen samenwerken.

Nu Renswoude de voorkeur geeft aan intensieve samenwerking met Veenendaal, lijken de gemeenten Woudenberg en Scherpenzeel de blik te richten op Leusden. In het kader van de bezuinigingen hebben de drie gemeenten gekeken naar manieren om de eigen bedrijfsvoering efficiënter te maken. Alledrie hebben ze een nieuw personeelsinformatie-salarissysteem nodig. Een gezamenlijk systeem is voordeliger en minder kwetsbaar. Ook kan de continuïteit beter worden gewaarborgd en wordt de efficiency vergroot omdat er eenvoudig voor elkaar kan worden ingevallen bij afwezigheid of bij werkpieken. De gemeentelijke ondernemingsraden moeten nog instemmen met de aanschaf van een gezamenlijk personeelsinformatie-salarissysteem die met ingang van 1 januari 2012 moet ingaan. De samenwerking geldt voor vier jaar.

Met behoud eigen cultuur

Tijdens de gesprekken over de gezamenlijke aanschaf van een personeelsinformatiesysteem, ontstond er het idee dat er in 'breder verband voordeel te behalen is uit samenwerking tussen de P&O afdelingen van de drie gemeenten'. Het gaat daarbij om samenwerking op zowel operationeel, tactisch als strategisch niveau. De gemeenten hopen dat samenwerking de kans biedt om 'de krachten te bundelen'. Behoud van de eigen identiteit en cultuur van de gemeenten staat daarbij voorop. Woudenberg, Scherpenzeel en Leusden hebben inmiddels een projectplan opgesteld met de titel 'Samen op weg naar een vitale toekomst'. Onderdeel van dat plan is 'het op projectbasis aftasten van de samenwerkingsmogelijkheden tussen Woudenberg, Scherpenzeel en Leusden'. De duur van dit project is anderhalf jaar en loopt van 1 september 2011 tot 1 maart 2013. Bij de evaluatie van het project kan worden besloten het project te beëindigen of voor te zetten. Als de plannen concreet worden, kan ook worden gekeken of de samenwerking gevolgen met zich meebrengt voor het personeel. In de aftastende projectfase is dit in ieder geval niet aan de orde. Dit omdat alle medewerkers in dienst zijn en blijven van de eigen gemeentelijke organisatie. Het projectplan 'Samen op weg naar een vitale toekomst' moet nog worden besproken in de ondernemingsraden van de drie gemeenten.

Bron:

http://www.dewoudenberger.nl/plaatsnamen/scherpenzeel/gemeenten_willen_samen_op_weg_13762666.html